

Program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

Równać
szanse
2015
fora
lokalne

Lokalne Fora Programu Równać Szanse 2015 - II etap

DIAGNOZA

Wstęp - podstawowe dane.

Obszar określany jako środowisko lokalne

Miasto

Podstawowe dane o obszarze

Położenie i związane z nim szczególnie uwarunkowania

Maków Mazowiecki o powierzchni 10,3 km² jest miastem powiatowym w województwie mazowieckim położonym nad rzeką Orzyc. Graniczy z czterema gminami: od zachodu z Karniewem, od południa z Szelkowem, od wschodu z Czerwonką, od północy z Płoniawami – Bramurą. Miasto usytuowane jest blisko głównych szlaków komunikacyjnych kraju i liczących się centrów ekonomicznych. To usytuowanie zapewnia nie tylko szybkie połączenie z największym rynkiem stołecznym (80 km do centrum Warszawy), ale daje możliwość łatwego dojazdu na Mazury. Maków znajduje się na skrzyżowaniu drogi krajowej nr 60 z drogą krajową nr 57 - trasą turystyczną z Warszawy na Pojezierze Mazurskie. W mieście znajduje się zalew o powierzchni 17 ha, który stwarza wszechstronne możliwości wypoczynku, uprawiania sportów wodnych, turystyki i wędkarstwa.

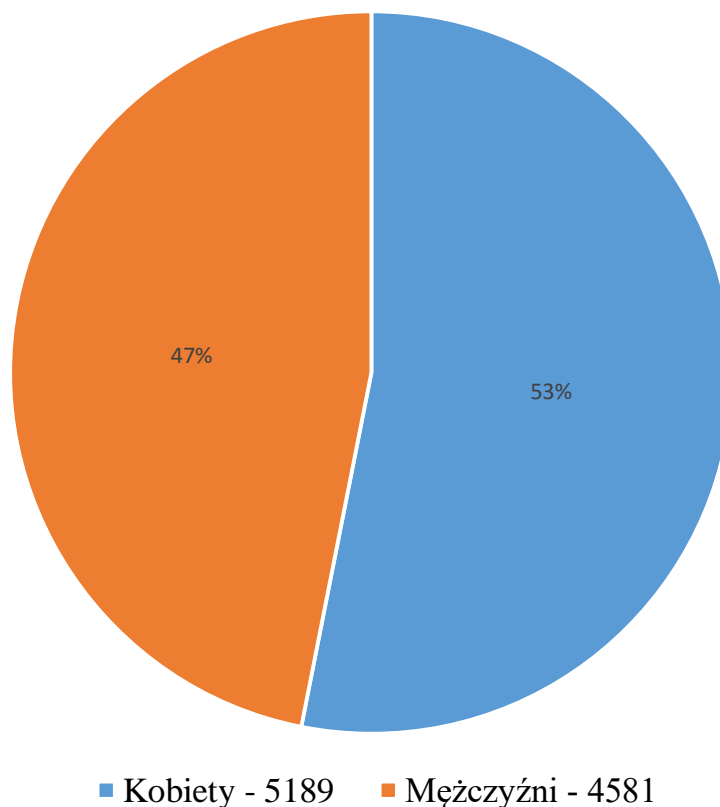
Maków Mazowiecki położony jest na terenie obszaru funkcjonalnego „Zielone Płuca Polski” liczącego 61 tys. km², w skład którego wchodzi 58 powiatów i 362 gminy północno-wschodniej Polski. Obszar ten obejmuje tereny bardzo wartościowe pod względem przyrodniczym i niewiele zmienione działalnością człowieka. W mieście znajduje się siedziba powiatu makowskiego, do którego należą gminy wiejskie: Czerwonka, Karniewo, Krasnosielc, Młynarze, Płoniawy - Bramura, Rzewnie, Sypniewo, Szelków oraz miasta Maków Mazowiecki i Różan. Maków Mazowiecki jest jedną z najstarszych osad Mazowsza. Datowanie najwcześniejszych dokumentów świadczących o istnieniu na terenie naszego miasta średniowiecznej wsi sięga roku 1065. Wspomniana wieś stanowiła istotny punkt przewozowy na drodze handlowej prowadzącej do Jaćwieża. Nieopodal samej osady na lewym, wysokim brzegu rzeki Orzyc wznosił się warowny gród, a w późniejszym okresie również zamek książęcy i królewski (gród/zamek nie zachowały się do czasów współczesnych). Maków Mazowiecki uzyskał chełmińskie prawa miejskie w 1421 r. nadane mu przez Księcia Mazowieckiego Janusza I, co przypomina mieszkańcom kamień-pomnik na makowskim Rynku .

Dane demograficzne

Liczba ludności: Maków Mazowiecki jest małym miastem z liczbą mieszkańców wynoszącą 9 770, w tym mężczyźni 4581, kobiety 5189 - są to osoby zameldowane na stałe, nie zamieszkujące miasta - dane na dzień 28.06.2016 r. (USC) Dla porównania wg. danych polskawliczbach.pl, liczba mieszkańców Makowa Mazowieckiego w latach 2004 - 2010 nie przekraczała 10 000 tysięcy mieszkańców, nieznaczny wzrost nastąpił w latach 2011 - 2015, ale z tendencją malejącą - 2011 r. - 10 262 tysiące mieszkańców, 2015 r. - 10 057 tysięcy mieszkańców.

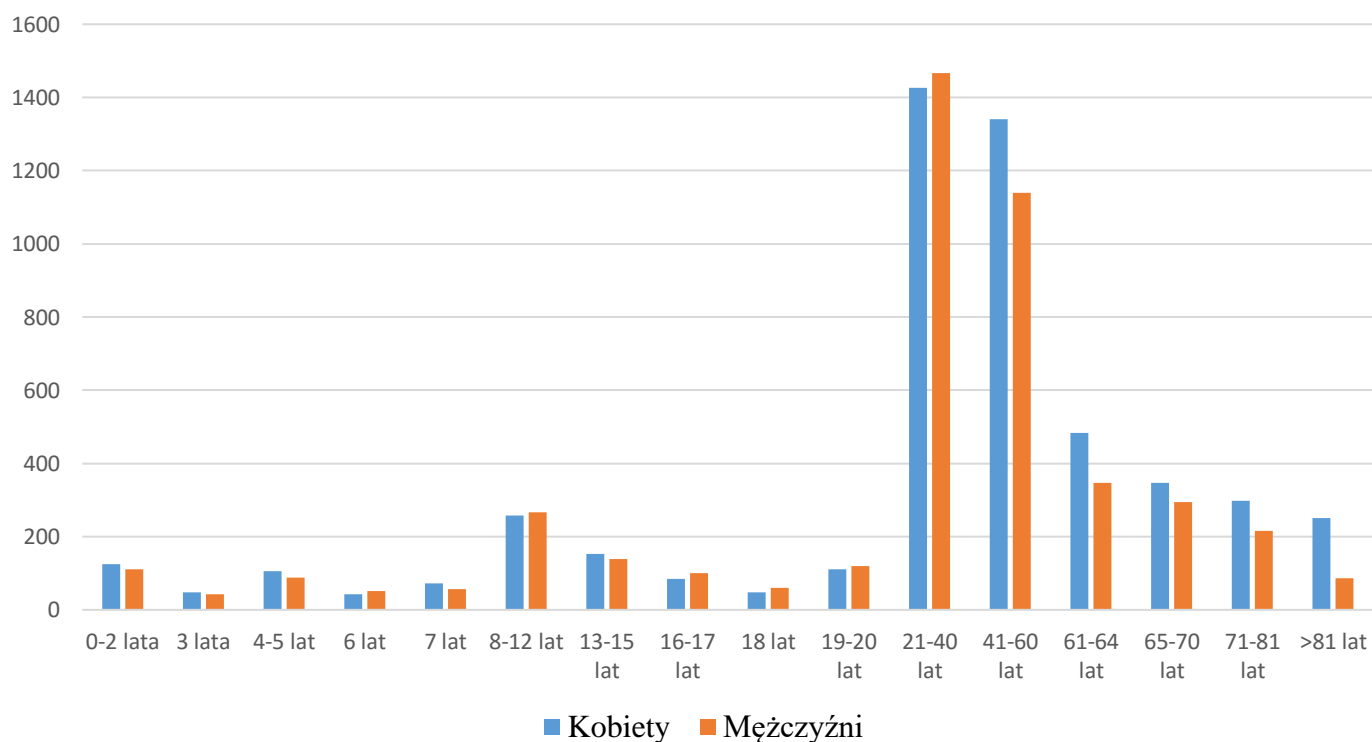
Na podstawie danych polskawliczbach.pl, niezmiennie większość mieszkańców Makowa Mazowieckiego stanowią kobiety - porównanie lat od 2004 r. do 2016 r.

Mieszkańcy Makowa Mazowieckiego (2016)

Najliczniejszą grupą zawodową w Makowie jest: a) sektor prywatny - handel, usługi, transport, budownictwo, ogrodnictwo, rolnictwo, finanse, opieka zdrowotna, gastronomia. Działalność osób fizycznych w 2013 r. stanowiła dominującą formę prawną podmiotów gospodarczych. b) administracja państwowa i samorządowa - ZUS, US, Starostwo, Urząd Miejski, PUP, Szpital Powiatowy c) oświata - przedszkola, szkoły d) służby mundurowe - Policja, Straż.

Struktura wieku mieszkańców Makowa Mazowieckiego

Struktura wieku - dane na dzień 28.06.2016 r. - USC

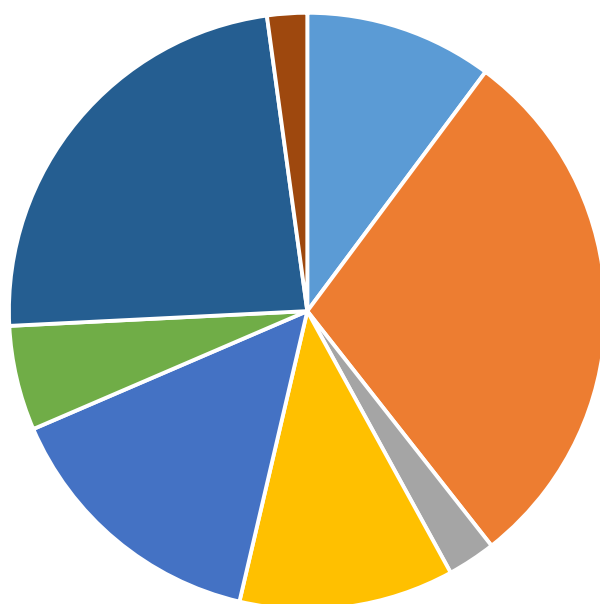
Wiek	Mężczyźni	Kobiety
0-2	111	125
3	42	47
4-5	88	106
6	51	42
7	57	73
8-12	266	257
13-15	138	153
16-17	100	85
18	60	47
19-20	119	110
21-40	1466	1426
41-60	1139	1340
61-64	347	483
65-70	295	347
71-81	216	298
>81	86	250
RAZEM	4581	5189

W tym młodzież 13-20 lat - 812 osób m-417/k-395.

Struktura wykształcenia - polskawliczbach.pl

Wykształcenie	Mieszkańcy
Wyższe	11,3%
Średnie i policealne	32,4%
Policealne	2,9%
Średnie ogólnokształcące	12,9%
Średnie zawodowe	16,5%
Gimnazjalne	6,3%
Podstawowe ukończone	26,2%
Podstawowe nieukończone/bez wykształcenia	2,4%

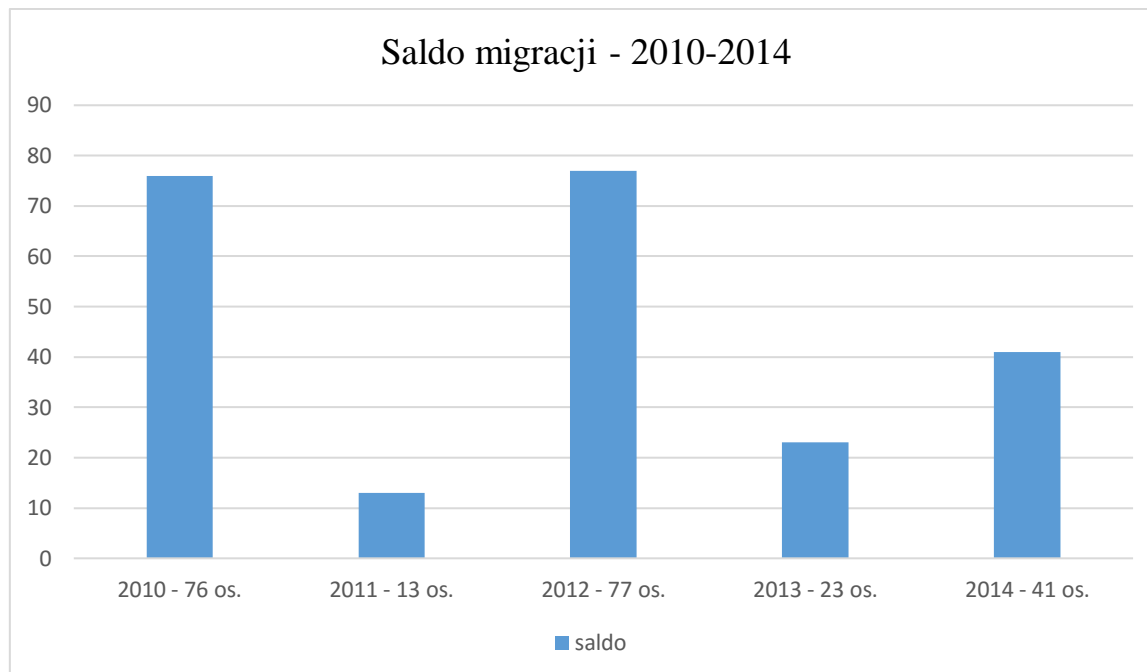
Struktura wykształcenia

- wyższe
- średnie i policealne
- policealne
- średnie ogólnokształcące
- średnie zawodowe
- gimnazjalne
- podstawowe ukończone
- podstawowe nieukończone/brak wykształcenia

Spoleczeństwo i tradycje lokalne

Migracje historyczne - ilość mieszkańców na przestrzeni wieków była zależna od sytuacji politycznej i zniszczeń spowodowanych np. pożarami. Wzrost ilości mieszkańców nastąpił w XVI w za sprawą napływu ludności żydowskiej. Po II wojnie światowej Maków liczył 2400 mieszkańców. W latach 60 miał miejsce napływ mieszkańców z okolicznych wiosek za sprawą tworzenia zakładów pracy.

Saldo było ujemne, co wyraźnie świadczy o odpływowym charakterze terenu miasta, najczęściej w poszukiwaniu pracy.

Zwyczajowe święta: Dni Makowa, obchody Świąt Państwowych.

Ważne miejsca: Kościół parafialny pw. Bożego Ciała, stary cmentarz parafialny, cmentarz wojenny Żołnierzy Armii Radzieckiej, pomnik ku czci pomordowanych w latach 1939-1945, pomnik poległych w walce o niepodległość w latach 1914-1920.

Zabytki kultury żydowskiej: do dzisiaj zachowały się trzy obiekty związane z wyznaniem mojżeszowym: łaźnia rytualna, dom kahalny i dom modlitwy. Na terenie dworca PKS (dawny cmentarz żydowski – kirkut) znajduje się lapidarium. Są również obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków woj. Mazowieckiego i gminnej ewidencji zabytków.

Tradycje historyczne: Maków Mazowiecki jest jedną z najstarszych osad całego Mazowsza. Datowanie najwcześniejszych dokumentów świadczących o istnieniu na terenie naszego miasta średniowiecznej wsi sięga roku 1065. Wspomniana wieś stanowiła istotny punkt przewozowy na drodze handlowej prowadzącej do Jaćwieża. Nieopodal samej osady na lewym, wysokim brzegu rzeki Orzyc, wznosił się warowny gród, a w późniejszym okresie również zamek książęcy i królewski. Maków Mazowiecki uzyskał chełmińskie prawa miejskie w 1421 r. nadane mu przez Księcia Mazowieckiego Janusza I.

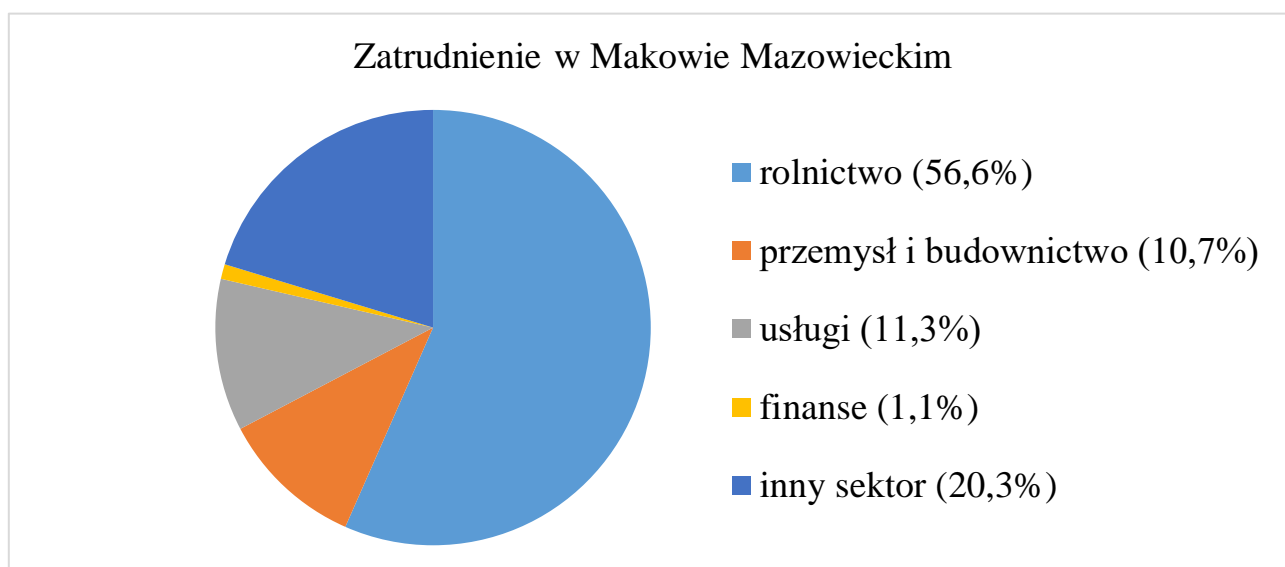
Tradycje średniowieczne kontynuuje Stowarzyszenie Małe Księstwo Makowskie organizując Festiwal Rekonstrukcji Średniowiecznej MAKÓW PRZED WIEKAMI. Tradycje kultury żydowskiej podtrzymuje Katarzyna Olzacka.

Lokalny rynek pracy

Główne branże lokalnego rynku pracy to: handel, usługi, transport, gastronomia, instytucje publiczne, zdrowie, oświata, kultura.

Dominującą rolę w gospodarce w Makowie stanowią przedsiębiorstwa handlowe, z kilkoma dużymi koncernami związanymi z przemysłem rolno-spożywczym oraz metalowym na obrzeżach miasta (Dossche, PolMlek, Auto-Hit).

Sektory: prywatny, publiczny, pozarządowy, NGO. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, przemysł i budownictwo, handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja, działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości.

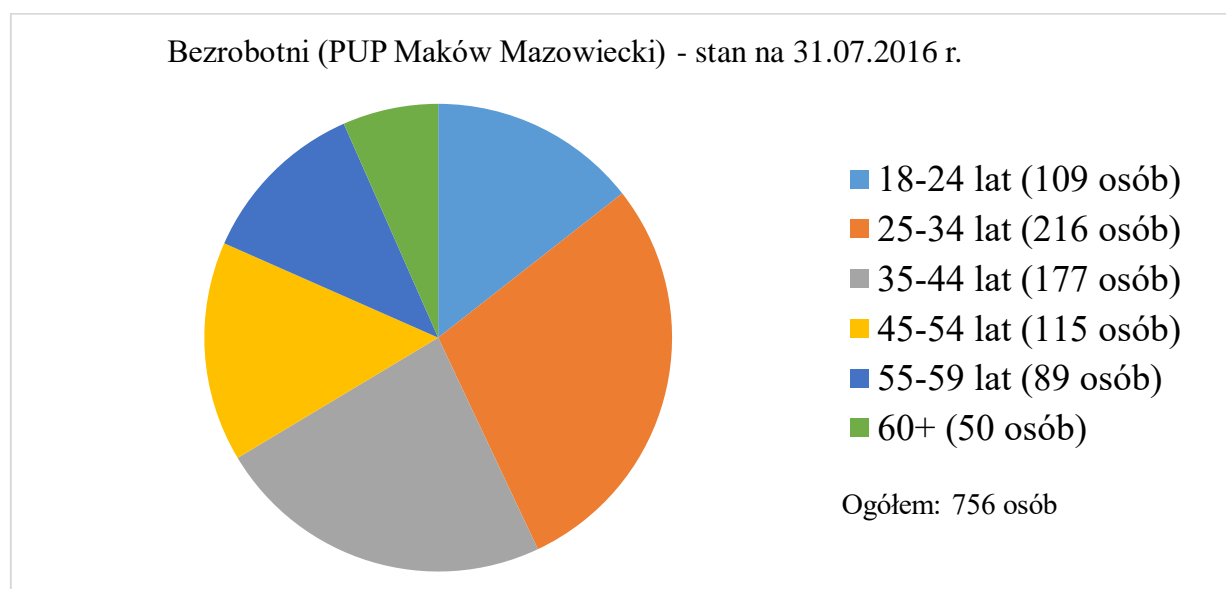

56,6% aktywnych zawodowo mieszkańców Makowa pracuje w sektorze rolniczym, 10,7% w przemyśle i budownictwie, a 11,3% w sektorze usług (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,1% pracuje w sektorze finansowym (dział. finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

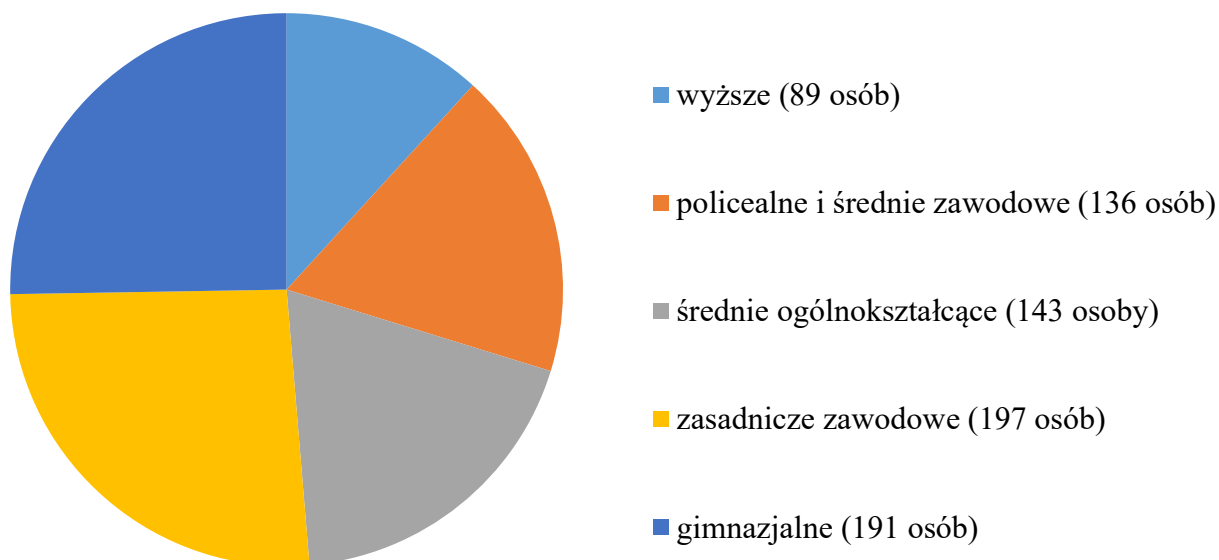
Bezrobotni (PUP Maków Mazowiecki) - stan na 31.05.2016 r.

Ogółem 813 osób. Z prawem do zasiłku 117 osób. Do 30 roku życia 259 osób, w tym 143 do 25 roku życia. Długotrwale bezrobotni – 515 osób. Powyżej 50 roku życia – 198 osób.

Dla porównania stan na dzień 31.07.2016 r., gdzie liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 57 osób.

Struktura wykształcenia wśród bezrobotnych (stan na 31.07.2016 r.)

Z analiz danych osób bezrobotnych wynika, że poziom wykształcenia, kompetencje i umiejętności społeczne są istotnym czynnikiem wpływającym na zatrudnienie. Bezrobocie dotyczy w mniejszym stopniu osób o wysokich kwalifikacjach zawodowych. Z danych PUP za sierpień 2016 r. wynika, że co 2 zarejestrowana osoba utraciła pracę z przyczyn: zakładu pracy, końca umowy/stażu, braku kwalifikacji zawodowych. Podjęła pracę co 2 zarejestrowana osoba: poprzednio pracująca, do 12 miesięcy od zakończenia nauki, bez kwalifikacji zawodowych i doświadczenia, otwierająca własną działalność gospodarczą.

Dane, w oparciu o które została przygotowana diagnoza

Wykorzystane materiały; przeprowadzone rozmowy, ankiety

Wykorzystane materiały:

- Plan Rozwoju Lokalnego dla Miasta Makowa Mazowieckiego na lata 2015-2022;
- Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Maków Mazowiecki na lata 2011-2018;
- Statystyki lokalne - Powiatowy Urząd Pracy;
- Statystyki Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej;
- Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci - Urząd Stanu Cywilnego;
- Portal polskawliczbach.pl;
- Portal naszakasa.org.pl;
- Ochotniczy Hufiec Pracy;
- KPP w Makowie Mazowieckim;
- MOPS w Makowie Mazowieckim;
- Diagnoza 2016 r. - MDK w Makowie Mazowieckim.

Instytucje/Placówki

- Zespół Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej
- Urząd Miejski
- Biblioteka Publiczna
- Starostwo Powiatowe
- Liceum Ogólnokształcące im. Marii Curie Skłodowskiej
- Zespół Szkół nr 1 i nr 2
- Ochotniczy Hufiec Pracy
- Biblioteki szkolne
- Stowarzyszenie Małe Księstwo Makowskie

- Stowarzyszenie Klub Integracji Społecznej
- Siłownia miejska.

Rozmowy:

Bezpośrednio – 28, telefonicznie – 40, mailowo – 25.
Stowarzyszenia/lokalni działacze – 30.

Pisma:

Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe, placówki oświatowe, Komenda Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Spotkania w ramach realizacji projektu Z inicjatywą zaprojektuj dom kultury:

Młodzież - 4 spotkania: 72 osoby
Organizacje pozarządowe - 1 spotkanie
Seniorzy - 1 spotkanie.

Ankieta w ramach realizacji projektu Z inicjatywą zaprojektuj dom kultury - ankieta przeprowadzona w formie elektronicznej i papierowej, również wśród młodzieży (69 osób). Pytania dotyczyły uczestnictwa w życiu kulturalnym Makowa, sposobu spędzania czasu wolnego, oferty kulturalnej w mieście i potrzeb kulturalno-edukacyjnych młodzieży.

Instytucje lokalne

Instytucje/grupy/osoby, które mają wpływ na środowisko lokalne

Instytucje:

Starostwo Powiatowe, Urząd Miejski, Miejski Dom Kultury, Zespół Szkół nr 1, Zespół Szkół nr 2, Zespół Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej, Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej Curie, Policja, Parafie.

Organizacje pozarządowe: Fundacja Kocham Maków, Stowarzyszenie Małe Księstwo Makowskie, Diabetycy, Stowarzyszenie Klub Integracji Społecznej, Klub Sportowy Maków Biega, Klub Motocyklowy MotoMaków, Związek Niewidomych, Towarzystwo Miłośników Ziemi Makowskiej, Związek Kombatantów, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Zespołu Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej, Stowarzyszenie Pomocy Liceum im. Marii Curie-Skłodowskiej w Makowie Mazowieckim, Stowarzyszenie Sportów Siłowych „Start”.

Grupy: Klub Seniora Makowianka, Zespół Artystyczny Szmaragdy, Makowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, nieformalna grupa młodzieżowa z Zespołu Szkół nr 1, Szkolne Kluby Sportowe.

Osoby: Marianna Jastrzębowska - aktywizacja międzypokoleniowa przy realizacji programów artystycznych; Katarzyna Olzacka - popularyzacja tradycji i historii Makowa; Michał Skrzecz - uczeń Zespołu Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej - próba aktywizacji subkultury hip-hopowej Makowa Mazowieckiego; Paweł Henrykowski - uczeń Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Curie Skłodowskiej - aktywizacja międzypokoleniowa dotycząca popularyzacji historii lokalnej w szczególności okresu po II wojnie światowej.

Biznes: lokalna pizzeria we współpracy z organizacjami pozarządowymi: Fundacją Kocham Maków i Klubem Sportowym Maków Biega organizuje turnieje FIFA na PlayStation i włącza się w działania sportowe.

Współpraca między różnymi instytucjami w środowisku lokalnym

Miejski Dom Kultury podejmuje działania zintegrowania instytucji, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców poprzez realizację projektów takich jak: I Lokalne Forum Równać Szanse w Makowie Mazowieckim; Z inicjatywą zaprojektuj Dom Kultury, w ramach którego przeprowadzono spotkania z młodzieżą, seniorami, organizacjami pozarządowymi oraz lokalnymi liderami. Przeprowadzono również konkurs na oddolne inicjatywy lokalne w oparciu o diagnozę potrzeb mieszkańców. Dofinansowano 5 inicjatyw lokalnych, w tym dwie zgłoszone przez liderów młodzieżowych.

Bardzo często podejmowane są działania między MDK, szkołami i organizacjami pozarządowymi prowadzące do "współpracy" polegającej na współudziale w imprezach dla mieszkańców na zasadzie „kto czym dysponuje”, czyli użyczenie sprzętu, przestrzeni, transport itp. Nie są to działania wspólnie prowadzone od początku pomysłu/inicjatywy.

Widoczna jest bardzo dobra współpraca Fundacji Kocham Maków z Klubem Sportowym Maków Biega i Urzędem Miejskim w organizacji wydarzeń sportowych. Zespół Szkół im Żołnierzy Armii Krajowej jest dobrym partnerem do współpracy z Miejskim Domem Kultury przy działaniach kulturalnych i sportowych, co roku wspólnie organizowany jest Bieg Memoriałowy oraz Dzień Żołnierzy Wyklętych.

Również pomiędzy Stowarzyszeniem Małe Księstwo Makowskie, Urzędem Miejskim i MDK istnieje dobra przestrzeń do współpracy. Urząd Miasta podejmuje starania zintegrowania środowiska seniorów.

Jest widoczna rywalizacja pomiędzy szkołami (Liceum Ogólnokształcące i Zespół Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej) odnośnie wyników w nauce. Hufiec w Makowie ogranicza się tylko do działalności we własnym gronie, nie podejmuje działań skierowanych na zewnątrz organizacji, nie reaguje na nasze propozycje współpracy.

Instytucje, organizacje i placówki oświatowe nie utrzymują ze sobą stałych kontaktów, nie ma również stałego przepływu informacji. Współpraca jest dobra w przypadku kiedy bezpośrednio w kilku instytucjach, organizacjach działają te same osoby, lub osoby znające się prywatnie.

Instytucje w środowisku lokalnym zajmujące się działaniami na rzecz młodzieży oraz skutki ich działań

Stowarzyszenie Klub Integracji Społecznej

projekty / imprezy edukacyjne / naukowe / badawcze / kulturalne
Odbiorcy: **od 25 do 40 osób** (młodzież), **150** - społeczność lokalna.

Klub Sportowy Maków Biega

treningi: sekcja dziecięca/młodzieżowa - sukcesy w Polsce / akcje charytatywne / zawody sportowe / spotkania integracyjne (ogniska, wycieczki) - **duża liczba odbiorców.**

Starostwo Powiatowe

konkursy fotograficzne / zawody sportowe / dotacje

Biblioteka Publiczna

spotkania autorskie / akcje czytelnicze / wystawy - **małe zainteresowanie młodzieży**

ZHP

udział w imprezach miejskich / obozy - **działania w obrębie swoich członków**

Towarzystwo Miłośników Ziemi Makowskiej

projekty o tematyce lokalnej - historia Makowa i okolic / projekty teatralne

Zespół Szkół nr 2

projekty edukacyjne / regionalne / lokalna historia / warsztaty – kompetencje / koła zainteresowań - sport, plastyka, chór, teatr / konkursy / zawody sportowe / uczniowski klub sportowy / wyjazdy – kino, teatr - **są to działania głównie dla uczniów szkoły z małymi wyjątkami**

Zespół Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej

strona MakFap - dziennikarstwo, film, fotografia / sport - zawody, sekcje, klub sportowy / konkursy foto - koło fotograficzne / wolontariat / spotkania autorskie / projekty - młodzieżowe, pokoleniowe / wyjazdy w programie ERASMUS+ - staże zawodowe w Grecji / wyjścia i wyjazdy - kino, teatr / warsztaty "Start do Kariery" / targi edukacyjne szkół wyższych – staże / targi - **cieszą się dużym zainteresowaniem**, pozostałe działania w zależności od tematyki są na poziomie ok. 20-30 odbiorców.

Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie

konkursy przedmiotowe / koła zainteresowań / klub sportowy / wyjazdy - teatr, kino, edukacyjne (uczelnie)
międzynarodowa wymiana młodzieży / warsztaty filmowe / filharmonia / wakacje z angielskim / wolontariat - w czasie godzin lekcyjnych duże zainteresowanie w porównaniu do działań pozalekcyjnych

Stowarzyszenie Małe Księstwo Makowskie

działania dotyczące lokalnej historii, edukacyjno-kulturalne - duże zainteresowanie społeczności lokalnej

Fundacja Kocham Maków

sport /działania kulturalno-edukacyjne - duża liczba odbiorców

Stowarzyszenie START - sekcja ciężarów

Klub Karate - sukcesy międzynarodowe

Miejska siłownia - 40 osób

Miejski Dom Kultury - działania projektowe / wolontariat / Kino Mazowsze / edukacja filmowa

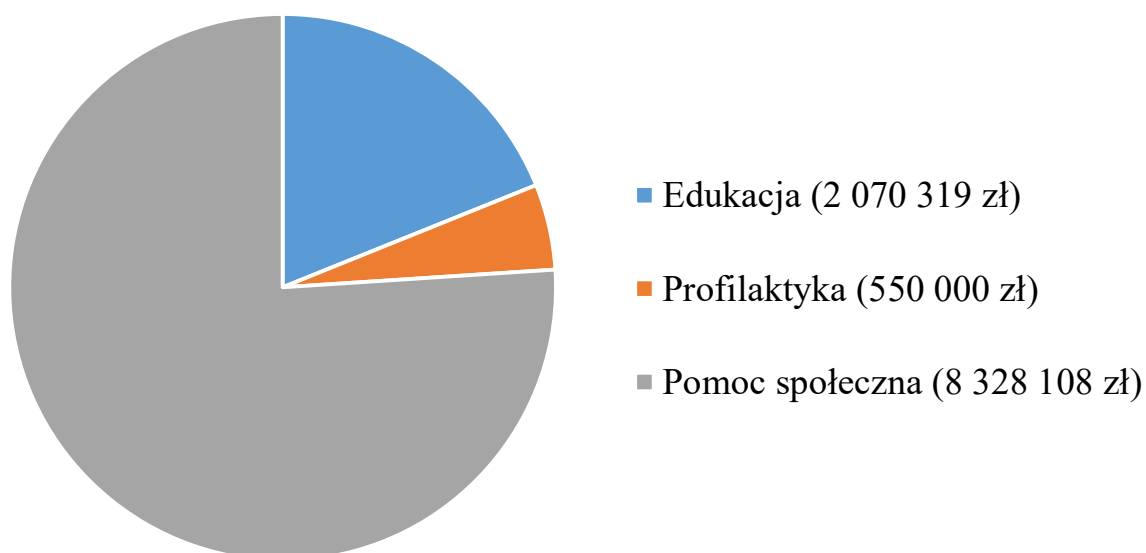
Budżet gminy/powiatu przeznaczany na działania związane z młodzieżą

Budżet miasta Maków Mazowiecki - 2016 r.

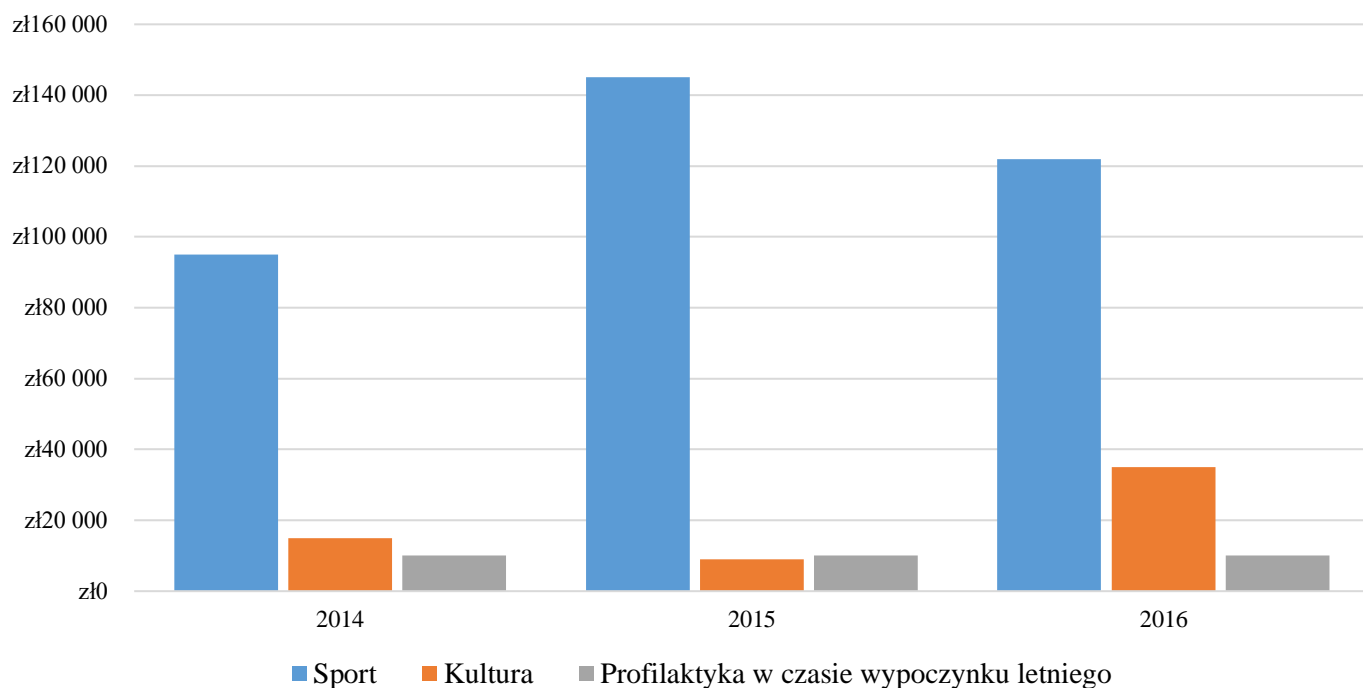
Dochody w łącznej kwocie: 35 174.997,98 zł, w tym bieżące w kwocie: 34.269.570,98 zł oraz majątkowe w kwocie: 905.427,00 zł

Wydatki w łącznej kwocie: 35.115.450,98 zł w tym bieżące w kwocie: 31.303.244,98 zł oraz majątkowe w kwocie: 3.812.206,00 zł

Wydatki na edukację, profilaktykę oraz pomoc społeczną (2016 r.)

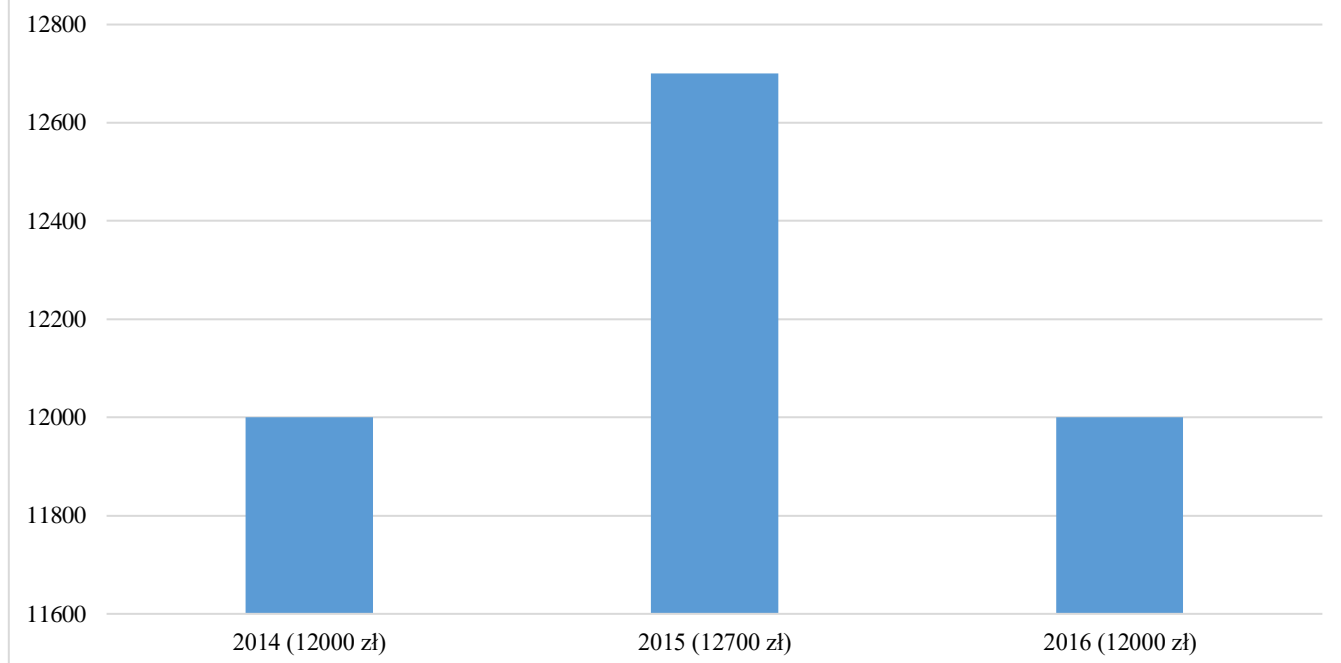
Środki przeznaczone przez Urząd Miasta w ramach konkursu ofert

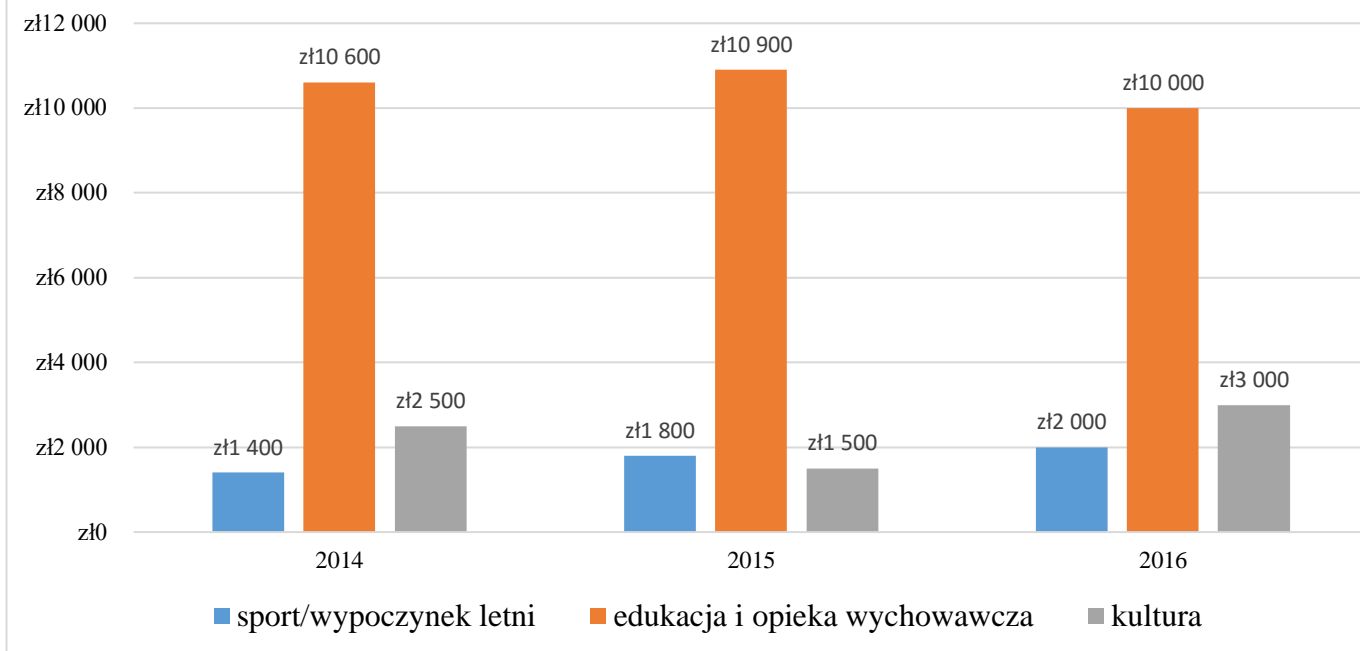
Nastąpił wzrost nakładów finansowych na realizację działań w zakresie kultury, a zmniejszył w zakresie sportu.

Środki przekazane organizacjom pozarządowym przez Starostwo Powiatowe na działania związane z młodzieżą

(zadania związane z edukacją, opieką wychowawczą, obejmującą wypoczynek letni dzieci i młodzieży, oraz szkolenia młodzieży)

Środki przeznaczone przez Starostwo Powiatowe na otwarte konkursy ofert

Szkolnictwo w Makowie Mazowieckim

Szkoły:

1. Zespół Szkół nr 1
2. Zespół Szkół nr 2
3. Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Ks. Jana Twardowskiego
4. Liceum dla dorosłych
5. Liceum Ogólnokształcące im. Marii Curie Skłodowskiej
6. Zespół Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej

Egzaminy maturalne – Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie

Dane na podstawie wyników egzaminów maturalnych **2015r.:**

- **95,7 %** uczniów zdało maturę
- Ranking: **89 miejsce** w woj. Mazowieckim, **464 miejsce** w Polsce
- **98%** uczniów złożyło dokumenty na uczelnie wyższe, głównie Warszawa, Olsztyn, Białystok

Dane na podstawie wyników egzaminów maturalnych **2016 r.:**

- **100%** uczniów zdało maturę
- Ranking: **89 miejsce** w woj. Mazowieckim, **463 miejsce** w Polsce

Egzaminy maturalne – Zespół Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej

Dane na podstawie egzaminów maturalnych **2015 r.**

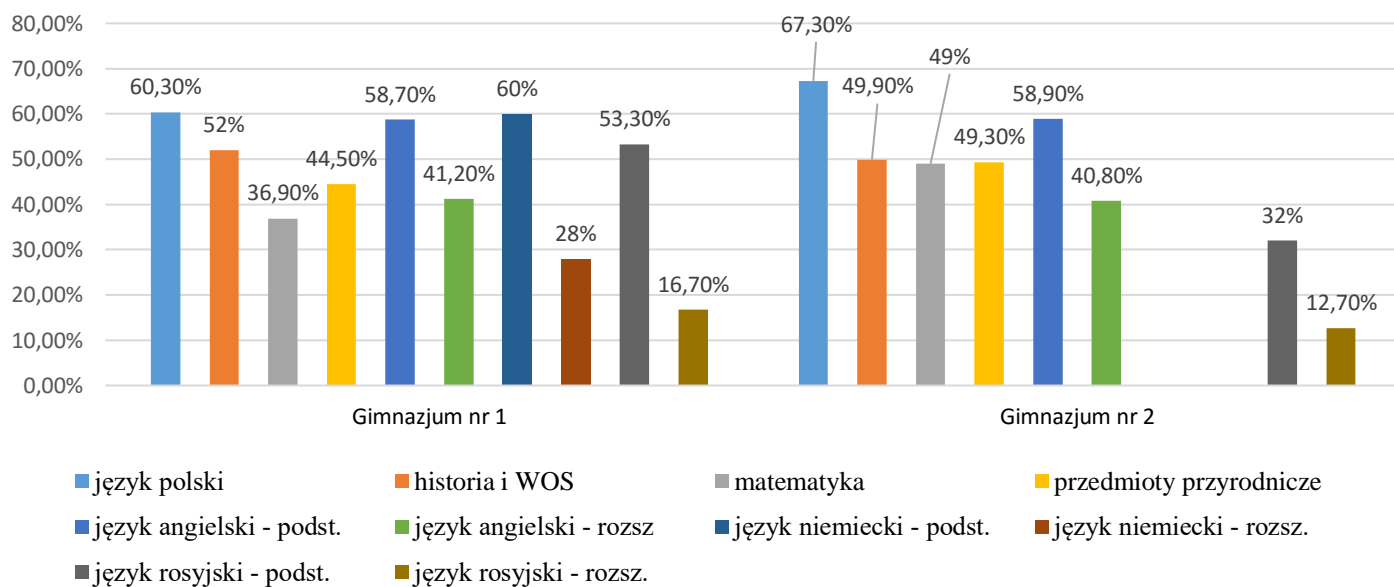
- **35,2%** uczniów zdało maturę
- 40 osób wybrało uczelnie wyższe, 10 osób szkoły policealne

Dane na podstawie egzaminów maturalnych **2016 r.**

Zdawalność matury:

- uczniowie LO: **54 %**
- uczniowie technikum - **42%**

Wyniki egzaminów gimnazjalnych Gimnazjum nr 1 i nr 2 w Makowie Mazowieckim

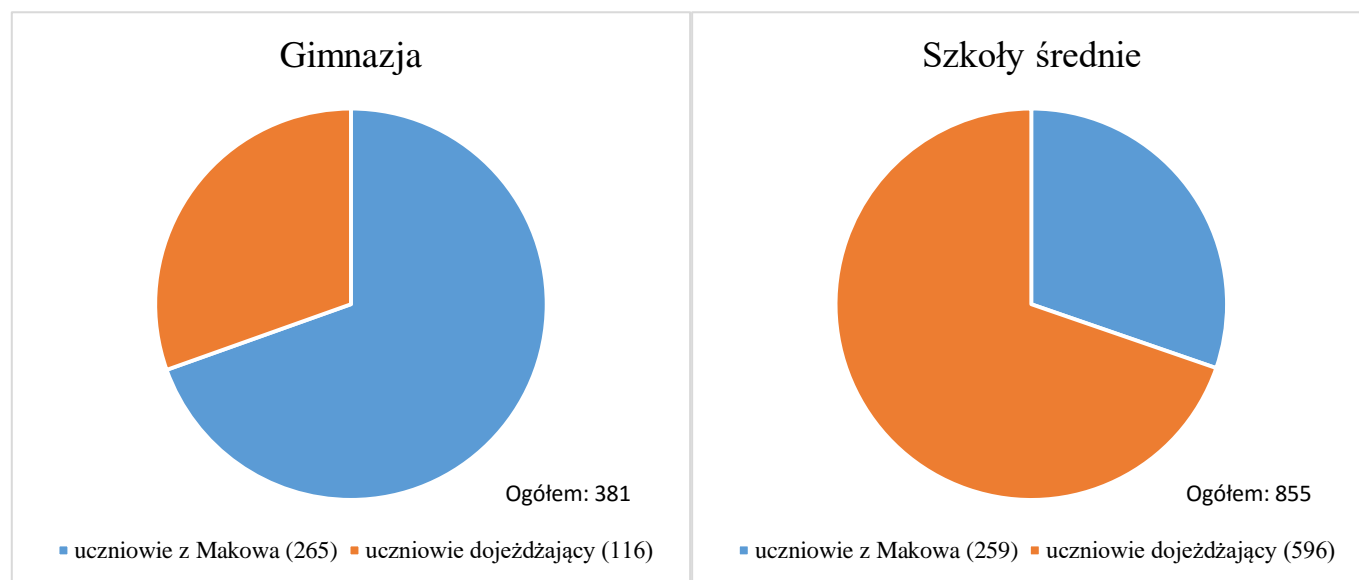

Egzaminy gimnazjalne w Gimnazjum nr 2 – różnice pomiędzy rokiem szkolnym 2014/15 a 2015/16

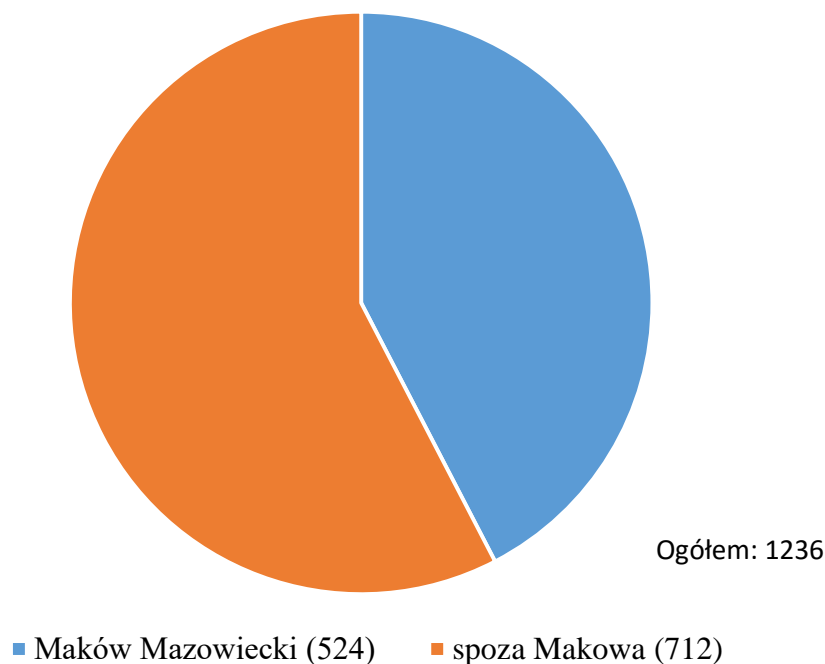
-	2014/15	2015/16
język polski (wzrost)	60,5%	67,3%
historia i WOS (spadek)	60,5%	49,%
matematyka (spadek)	49,5%	49%
przedmioty przyrodnicze (wzrost)	48,3%	49,3%
język angielski – podstawa (spadek)	60,1%	58,9%
język angielski – rozszerzenie (spadek)	41,2%	40,8%
język rosyjski – podstawa (spadek)	43,4%	32%
język rosyjski – rozszerzenie (spadek)	22,1%	12,7%

Uczniowie z Makowa i okolicznych miejscowości

- Do szkół w Makowie uczęszczają dzieci i młodzież z terenu Makowa i okolicznych miejscowości
- Do szkół docierają komunikacją PKS, z rodzicami lub własnym środkiem transportu
- Odległości: do około 30 km.

Uczniowie makowskich szkół w wieku 13-19 lat

Inne ośrodki kształcenia - możliwości przekwalifikowania się, zdobycia nowych umiejętności

- **Młodzieżowe Centrum Kariery w Karniewie** podlegające pod Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Ostrołęce.

MCK realizuje zagadnienia związane z przedsiębiorczością i samozatrudnieniem, umiejętnością kierowania i kreowania własnej przyszłości zawodowej. Program składa się z 4 podstawowych obszarach tematycznych: - informacja i poradnictwo zawodowe zarówno indywidualne, jak i grupowe, -pomocy w identyfikacji zasobów młodzieży w istotnych obszarach dla jego funkcjonowania zawodowego, projektowanie indywidualnych planów działania, - przedsiębiorczość i samozatrudnienie.

Oferta to: prowadzenie zajęć indywidualnych i grupowych z dziedziny szeroko pojętego poradnictwa zawodowego, udzielanie indywidualnych i grupowych informacji o możliwościach kształcenia, szkolenia, poszukiwanych zawodach na lokalnym i europejskim rynku pracy, -przygotowywanie młodzieży do planowania kariery zawodowej poprzez:

- tworzenie wraz z klientem Portfolio Indywidualnego Projektu Kariery;
- nauczenie technik autoprezentacji;
- przybliżanie zagadnień związanych z przedsiębiorczością i zakładaniem własnej firmy oraz kreowanie postaw przedsiębiorczych;
- badanie preferencji zawodowych, ocena własnych mocnych i słabych stron;
- wykonywanie testów zainteresowań i uzdolnień zawodowych (m. in. Kwestionariusza Zainteresowań Zawodowych).

Ponadto MCK gromadzą, opracowują i aktualizują informację edukacyjno-zawodową, kontynuują działania w ramach utworzonej Platformy Programowej "OHP dla Szkoły" ze Szkolnymi Ośrodkami Kariery, innymi instytucjami, organizacjami wspierającymi poradnictwo zawodowe. Zasoby metodyczne MCK to zestaw książek i czasopism pomocnych przy zakładaniu i prowadzeniu własnej firmy, pakiet informacji zawodoznawczych.

W siedzibach MCK można skorzystać z programów multimedialnych, gier szkoleniowych, filmów pomagających nabyć umiejętności niezbędne przy poszukiwaniu zatrudnienia, zakładaniu własnej firmy.

- **Liceum dla Dorosłych w Makowie Mazowieckim**

- **Powiatowy Urząd Pracy w Makowie Mazowieckim** - szkolenia/kursy zawodowe.

Instytucje, od których oczekuje się działań skierowanych do młodzieży, a które takich działań nie realizują, bądź realizują w sposób nieadekwatny do potrzeb młodzieży

Taką instytucją jest **Miejski Dom Kultury**, który w ocenie młodzieży nie ma stałych form, które określają jako swoje potrzeby, są to raczej działania projektowe, zadaniowe, które nie mają ciągłości i kontynuacji. Jednak biorąc pod uwagę deklaracje młodzieży co do czasu wolnego jaki mogą poświęcić na zajęcia dodatkowe, realizacje pasji, warsztaty działania projektowe mają większą liczbę odbiorców niż działania stałe. Dodatkowo dochodzi problem dojazdu młodzieży, która chciałaby się zaangażować, ale ograniczona jest środkami transportu. Szkoły proponują głównie działania w zakresie podstawy programowej, realizowane są projekty systemowe, dodatkowe zajęcia to standardowa oferta np. chór, klub sportowy, zajęcia przedmiotowe wyrównawcze i rozwijające, co wg. młodzieży jest niewystarczające i mało atrakcyjne.

Miejska Biblioteka Publiczna spełnia tylko funkcje wypożyczalni książek, pozostała oferta jest nieadekwatna do potrzeb młodzieży. Instytucje samorządowe przyznają stypendia tylko za osiągnięcia sportowe. Młodzież bardzo różnie ocenia działalność makowskich instytucji/organizacji w zależności od propozycji, co przekłada się również na liczbę uczestników. Oceny są zarówno pozytywne i negatywne. Negatywnie najczęściej wypowiadają się osoby, które nie uczestniczą w żadnych proponowanych aktywnościach, najczęstszym stwierdzeniem jest, że w Makowie nic nie ma, nie dzieje się. Zapytane osoby uczestniczące w imprezach, działach w większości potrafią powiedzieć co im się podobało, co by zmienili, czy zaangażowali by się w organizację, czy wola zostać uczestnikami.

Faktycznie podjęte działania na rzecz młodzieży w środowisku

Po I Lokalnym Forum Równać Szanse po podsumowaniu i uświadomionych brakach w wiedzy na temat młodzieży i ich potrzeb wraz z partnerami i uczestnikami I Lokalnego Forum Równać Szanse podjęliśmy następujące działania:

- zbieranie ilościowych danych dotyczących uczestnictwa młodzieży w działaniach MDK i innych instytucji/imprezach/propozycjach szkolnych;
- zbieranie danych o ilości młodzieży w Makowie Mazowieckim z podziałem na mieszkających w Makowie i poza;
- próby utrzymania kontaktów z uczestnikami I Lokalnego Forum (maile, telefony, spotkania);
- obserwacja młodzieży;
- rozmowy z młodzieżą;
- diagnoza młodzieży w ramach Diagnozy projektu Z inicjatywą zaprojektuj Dom Kultury (spotkania z młodzieżą: 4 spotkania w których udział wzięło łącznie 72 osoby/ organizacje pozarządowe - 1 spotkanie);
- ankieta w ramach realizacji projektu Z inicjatywa zaprojektuj dom kultury (ankieta przeprowadzona w formie elektronicznej i papierowej, również wśród młodzieży - 69 osób).

Efektom diagnozy i ogłoszonego konkursu na realizację inicjatyw oddolnych jest dofinansowanie 5 inicjatyw, w tym 2 inicjatywy liderów młodzieżowych, angażujących do współpracy młodzież, instytucje, NGO, lokalną społeczność.

Pozostałe 3 projekty to inicjatywy NGO dla całej społeczności lokalnej nie wyłączając młodzieży. Ponadto MDK pomógł pozakonkursowo w organizacji dwóch oddolnych inicjatyw, które zainicjowała młodzież (impreza hip-hopowa, międzypokoleniowy występ lokalnych artystów połączony z recitale jazzowej piosenkarki z Francji).

Czy w gminie/powiecie istnieje Strategia Rozwoju, Plan Rozwoju Lokalnego lub Lokalny Plan Rewitalizacji? Jakie są w nich zapisy dotyczące młodzieży?

Plan Rozwoju Lokalnego dla Miasta Makowa Mazowieckiego na lata 2015-2022

Brak bezpośredniego odniesienia do młodzieży. Rozdział o edukacji (placówki oświatowe/struktura zatrudnienia/ilość uczniów, dla których organem prowadzącym jest miasto Maków Mazowiecki)

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Maków Mazowiecki na lata 2011-2018 (pkt 1.3.1)

W dokumencie tym jest zawarty cały rozdział dotyczący polityki młodzieżowej, strategii Państwa dla Młodzieży, w tym starań do stworzenia i przyjęcia strategii lokalnej i sposobu realizacji założeń poprzez: edukację młodzieży, dążenie do wyższej jakości i powszechności kształcenia, zwiększenie poziomu zatrudnienia oraz uczestnictwa młodzieży w życiu publicznym, budowanie społeczeństwa obywatelskiego, organizowanie/animowanie czasu wolnego młodzieży wynikające ze zdiagnozowanych potrzeb.

Zawiera istotne dla młodzieży założenia:

- rynek pracy otwarty dla wszystkich;
- wsparcie przede wszystkim dla wybranych grup docelowych, mających największe trudności na rynku pracy, w tym osoby młode (do 25 roku życia);
- podnoszenie jakości usług świadczonych na rzecz bezrobotnych;
- identyfikacja potrzeb bezrobotnych;
- diagnozowanie możliwości rozwoju zawodowego;
- zwiększenie usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego (szkolenia, kursy, praktyki, staże) - realizuje PUP i Młodzieżowe Centrum Kariery w Karniewie;
- rozwój wykształcenia i kompetencji w regionie (działania obejmujące wsparcie dla osób i placówek realizujących proces kształcenia, mające na celu wyrównanie szans edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia przez wprowadzenie wysokiej jakości usług edukacyjnych).

Istotnym elementem priorytetu są programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych, które obejmują m.in. dodatkowe zajęcia pozalekcyjne/pozaszkolne wyrównujące szanse edukacyjne uczniów napotyających problemy edukacyjne, z drugiej strony wzmacniające kompetencje kluczowe w procesie nauczania.

Programy mają być silnie ukierunkowane na dostosowanie kompetencji przyszłych absolwentów do potrzeb rynku pracy, do funkcjonowania na nim. Szczególna uwaga skierowana jest na szkolnictwo zawodowe (współpraca szkół i placówek z pracodawcami - nauczanie praktyczne, staże, praktyki).

Modernizacja oferty szkolnictwa zawodowego, jak i wyposażenia w nowoczesne materiały dydaktyczne, stypendia - szczególnie uzdolnionych. Liceum Ogólnokształcące i Zespół Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej realizuje zajęcia dodatkowe, pozaszkolne, nowe kierunki zawodowe (mat. dydaktyczne), praktyki u pracodawców, również za granicą.

Sposoby rozpowszechniania informacji w środowisku lokalnym

Informacje w środowisku lokalnym przekazywane są przez:

- **prasę lokalną** (Tygodnik Ostrołęcki - wydanie papierowe, internetowe, Kurier Makowski - wydanie papierowe, internetowe - bezpłatne, Tygodnik Makowski - wydanie papierowe, internetowe);
- **lokalne portale internetowe** - makowolnie.pl, strony internetowe MDK, UM, fanpage na Facebooku - MDK, UM, Dzieje się Maków Mazowiecki, Zespół Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej;
- **organizacje pozarządowe** - Fundacja Kocham Maków, Stowarzyszenie Małe Księstwo Makowskie, Stowarzyszenie Klub Integracji Społecznej - również fanpage na Facebooku;
- **ogłoszenia parafialne** i biuletyn parafialny - wybrane informacje
- **informacje przesyłane mailowo** – do w.w prasy oraz szkół i placówek oświatowych;
- **plakaty** - rozwieszane w budynkach MDK, UM, Bibliotek, Szkół, na terenie miasta na tablicach ogłoszeń, w sklepach, restauracjach;
- **ulotki**.

Informacje przekazywane są również poprzez rozmowy bezpośrednie. Więcej jesteśmy w stanie dowiedzieć się podczas takich rozmów niż drogą oficjalną poprzez pisma, na które często nie otrzymujemy odpowiedzi bądź są one nieadekwatne do naszych pytań.

„Klimat do współpracy” – wspólne inicjatywy z mieszkańcami bądź na rzecz mieszkańców, sukcesy

W 2007r. w Makowie powołane zostało **Partnerstwo na Rzecz Rozwoju Ziemi Makowskiej**, skupiające przedstawicieli instytucji, placówek oświatowych, organizacji pozarządowych, którego celem było działanie na rzecz lokalnej społeczności po otrzymaniu dwóch dotacji unijnych przez trzy instytucje. Partnerstwo skupiło się na organizacji trzech inicjatyw lokalnych Dzień Dziecka, Wigilia i śniadanie Wielkanocne dla samotnych.

Po upływie pięciu lat członkowie **traktowali udział w spotkaniach partnerstwa jako obowiązek**, a nie dobrowolną chęć działania, niektóre instytucje **nie widząc dla siebie korzyści** oraz perspektyw rozwoju partnerstwa rezygnowały z członkostwa, w efekcie czego partnerstwo w 2015 roku przestało funkcjonować.

Dlatego też po takim doświadczeniu i formie współpracy, która w efekcie sprowadzona była do współorganizacji działań na zasadzie kto czym dysponuje, trudniej jest nam na nowo zaangażować do współpracy i inicjować działania. Do każdej instytucji, organizacji podchodzimy indywidualnie, szukając wspólnych celów, po woli angażując coraz więcej jednostek. W środowisku widać chęć współpracy i wspólnych działań.

Urząd Miasta i MDK podejmują starania do integracji i współpracy środowiska seniorów. MDK poprzez realizację projektu „Z inicjatywą zaprojektuj dom kultury” i ogłoszony konkurs na inicjatywy oddolne umożliwił mieszkańcom realizację własnych pomysłów, gdzie ważnym elementem było zaangażowanie do aktywnej realizacji i współpracy jak największej liczby instytucji, organizacji, liderów, działaczy.

Bardzo dobrą współpracę widać po działaniach **Fundacji Kocham Maków i Klubu Sportowego Maków Biega** z innymi instytucjami i organizacjami w środowisku lokalnym. Fundacja Kocham Maków dąży do zorganizowania forum dla organizacji pozarządowych działających w Makowie. Jest parę inicjatyw które odniosły sukces **Duathlon Fundacji Kocham Maków, Festiwal Średniowieczny Stowarzyszenia MKM, Balonowy Maków** (inicjatywa młodzieżowa), **Muzyczne Zaduszki** (inicjatywa lidera młodzieżowego).

Trudności we współpracy na rzecz młodzieży w środowisku lokalnym - trwale negatywne stereotypy, uprzedzenia, konflikty (osobiste bądź grupowe)

Współpracę na rzecz młodzieży utrudnia fakt, że **dla każdej placówki oświatowej priorytetem jest podstawa programowa**, z której są rozliczane i kontrolowane. Wyjścia, wyjazdy uczniów są ograniczone, co uniemożliwia młodzieży skorzystanie na przykład z edukacji filmowej proponowanej przez Miejski Dom Kultury.

Problemem jest również **brak stałej komunikacji** i wymiany informacji pomiędzy instytucjami, organizacjami, liderami i działaczami. Ogólnie brak jest wiedzy o faktycznych potrzebach i zainteresowaniach młodzieży, do tego dochodzą **stereotypy osób dorosłych**, postrzegających młodzież jako leniwą, roszczeniową, nieodpowiedzialną, wpatrzoną w telefony, komputery.

W środowisku występują podziały i **stereotypy dotyczące szkół** – „Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej Curie jest lepsze niż Zespół Szkół im. ŻAK”, do którego chodzą **"wieśniaki, głupki i debile"**.

Podobnie jest z Zespołem Szkół nr 1 i nr 2, między którymi istnieje rywalizacja na zasadzie „która szkoła jest lepsza” wg uczniów np. w sporcie.

Ponadto **uprzedzenia i konflikty**, które można zauważyć **dotyczą miejsca zamieszkania** w Makowie, a konkretnie osiedla. Współpracę utrudnia także brak odpowiedniej w mieście infrastruktury dla młodzieży, braki lokalowe (młodzież spotyka się na klatkach w bloku, na ławce przed blokiem, w parkach) sprzętowe (np. instrumenty), osobowe - specjaliści.

Młodzież ma problem z rozdysponowaniem czasu wolnego, ponieważ w większości poświęca go na naukę w domu i korepetycje, nie potrafi określić ile czasu może poświęcić na zaangażowanie się w proponowane działania. Z jednej strony młodzież chce stałych zajęć, a z drugiej nie potrafi określić ile czasu tygodniowo mogłaby poświęcić na te zajęcia. Dodatkowym problemem jest brak określonego budżetu na działania skierowane tylko do młodzieży czego głównym powodem jest brak ich stałości. Realizowane są działania projektowe, zadaniowe często jednorazowo. W mieście brak jest strategii na rzecz działania dla młodzieży.

Potrzeby młodzieży w środowisku

Charakterystyka młodzieży w Makowie Mazowieckim

Młodzież w Makowie Mazowieckim to uczniowie:

- dwóch szkół gimnazjalnych
- jednego liceum (klasy profilowe: póltechniczna, medyczna, europejska, językowo-prawnicza, techniczna wojskowa, ekologiczna)
- technikum (ekonomiczne, architektura krajobrazu, agrobiznes, fryzjerstwo)
- szkół zawodowych (ślusarz, mechanik, wielozawodowa - piekarz, kucharz, cukiernik).

Są to osoby w wieku 13-20 lat na stałe zamieszkujące miasto, jak również pobliskie wioski - m.in. Karniewo, Czerwonka, Załużie, Perzanowo, Słoniawy, Wegrzynowo, Szelków.

W gimnazjum przeważa młodzież z Makowa (265 osób/spoza miasta - 116), zaś w szkołach ponadgimnazjalnych przeważa młodzież spoza Makowa (256 z Makowa, 596 spoza)

Ze świadczeń MOPS w Makowie Mazowieckim korzysta 246 rodzin z dziećmi w wieku 13-19 lat.

Z funduszu alimentacyjnego korzystają 33 rodziny z dziećmi w wieku 13-19 lat.

Stypendia szkolne z MOPS otrzymują 82 rodziny z dziećmi w wieku 13-19 lat.

Bezpłatne obiady w szkole - 78 rodzin z dziećmi w wieku 13-19 lat.

Ze statystyk Policji wynika, że w okresie od czerwca 2015 r. do sierpnia 2016 r. ilość czynów karalnych (wśród młodzieży w wieku 13-17 l) wynosiła 20, w tym:

- Chłopcy: 19
- Dziewczynki: 1

Ilość sprawców przestępstw (17-19l) wynosiła 5, w tym 5 chłopców:

- znieważenie funkcjonariusza publicznego – 1
- naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza publicznego – 1
- bójki – 3

Wszystkie postępowania zakończyły się aktem oskarżenia.

Grupy wśród młodzieży – co pozostaje wspólne, a co je różni?

- Subkultura Hip-Hopu;
- Młodzież działająca przy parafiach (zespół wokalny, wolontariat);
- Osoby stawiające na wysoki wynik w nauce (grupa osób skupiona tylko na edukacji);
- Osoby podchodzące do nauki w sposób luźny, dla których ważne są ich potrzeby pozaszkolne (spotkanie ze znajomymi, ich zainteresowania)
- Młodzież działająca w klubach sportowych (ciężary, siłownia, karate, lekkoatletyka, piłka nożna)
- Zespół Muzyczny działający przy MDK (członkowie zespołu i ich znajomi) grający muzykę blues/rock z silnym wykluczeniem muzyki disco-polo;
- Nieformalna grupa z zespołu szkół nr 1;
- Grupa młodzieży licznie uczęszczającą do Klubu Dyskotekowego oddalonego od Makowa o 20 kilometrów;

Wspólną cechą wszystkich grup jest chęć rozwijania swoich zainteresowań, naturalna chęć robienia "czegoś". Potrzeba wyróżnienia się, sprawdzenia w działaniu, odnalezienia swojego miejsca w grupie, w towarzystwie, potrzeba akceptacji.

Różnią ich działania, w które się angażują, tematy, formy spędzania czasu wolnego i często różne poglądy. W zależności od wieku mają różne postrzeganie swojej przyszłości i planów na dalsze życie.

W jaki sposób młodzież spędza czas pozaszkolny? Instytucje, które oferują młodzieży możliwość spędzenia czasu wolnego.

Praktyki spędzania czasu wolnego – definiowanego jako: **czas nie poświęcany na zajęcia szkolne lub przygotowanie się do nich (w przypadku uczniów).**

Młodzież w Makowie Mazowieckim wskazała nam podczas diagnozy miejsca i aktywności, które związane są ze spędzaniem czasu wolnego:

- Kino w MDK (płatne);
- edukacja filmowa raz w miesiącu (płatna ze zniżką);
- MDK - Miejska Orkiestra Dęta - dwa razy w tygodniu (bezpłatna);
- Siłownia Miejska (płatna);
- Klub Sportowy Maków Biega - sekcja lekkoatletyczna raz w tygodniu;
- Klub Sportowy Makowianka - sekcja piłkarska (płatne)
- Klub KARATE raz w tygodniu (płatne)
- Sport: bieganie, spacer, piłka nożna, podnoszenie ciężarów (związane ze Stowarzyszenie Sportów Siłowych) – bezpłatne;
- Muzyka: śpiew w chórze kościelnym, śpiewanie amatorskie, indywidualna nauka gry na instrumentach na prywatnych lekcjach w pobliskich miastach, amatorskie, „garażowe” zespoły muzyczne (bezpłatnie)
- Literatura: czytanie książek, w większości kupionych we własnym zakresie, gdyż „biblioteka jest wybrakowana”;
- Gry komputerowe i na konsole;
- Gotowanie - w domu;
- Blogowanie i czytanie blogów modowych, prowadzenie blogów;
- Angażowanie się w szkolne działania teatralne;
- „Szwendanie się” po mieście, spotkania na parku, w pizzeriach;
- Fotografia.

Młodzież organizuje swój czas wolny w małych grupach lub indywidualnie. Wszyscy zgodnie zaznaczyli, że w MDK brakuje zajęć artystycznych sprofilowanych dla ich grupy wiekowej i dostosowanej do potrzeby profesjonalizacji zajęć.

Wielu z nich zależy na rozwoju poszczególnych talentów, wskazali na dużą grupę osób posiadających zdolności plastyczne, literackie, aktorskie czy muzyczne, które rozwijają w szkole lub w domu, co wielokrotnie nie wystarcza, w związku z czym jeżdżą na płatne zajęcia do pobliskich miejscowości lub jeśli ich nie stać, zamykają swoje talenty „do szuflady”. Oczywiście duża grupa młodych osób wskazywała na potrzebę rozrywki i wspólnej zabawy, która nie zostaje zaspokojona jednorazową organizacją imprezy Dni Makowa.

Losy edukacyjne absolwentów makowskich szkół

Gimnazjum (aktualne dane):

Gimnazjum nr 1: 33 os.

Gimnazjum nr 2: 80 os

Ogółem: 113 os.

Do LO im. Marii Curie Skłodowskiej:

- z Gimnazjum nr 1 poszło 12 osób

- z gimnazjum nr 2 poszło 36 osób

- ogółem: 48.

Do Zespołu Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej poszło 28 osób, ogółem 76 osób, z czego wynika, że 37 gimnazjalistów wybrało dalszą naukę w szkołach średnich poza Makowem (Ciechanów, Pułtusk, Różan, Przasnysz).

Z rozmów z nauczycielami wynika, że w roku ubiegłym sytuacja był podobna (około 40 osób).

Liceum Ogólnokształcące im. Marii Curie Skłodowskiej - dane na podstawie wyników egzaminów maturalnych: 2015r.

- 95,7 % zdało maturę

- Ranking - 89 miejsce w woj. Mazowieckim, 464 miejsce w Polsce.

- 98% uczniów składa papiery na uczelnie wyższe - Warszawa, Olsztyn, Białystok-głównie.

2016 r.

- 100% zdało maturę;

- Ranking- 89 miejsce w woj. Mazowieckim, 463 miejsce w Polsce.

Utrzymuje się tendencja co do wyboru miast na studia. Na 70 absolwentów Warszawę wybrało 56, Olsztyn 6, Szczytno 2, Gdańsk 4, Białystok 2.

Wybrane uczelnie to:

- WAT (4 osoby)

- Politechnika Warszawska (16)

- APS (3)

- SGGW (10)

- UW (10)

- UKSW (7)

- AWF (1)

- SWPS (1)

- SAN (1)

- WSIS (1)

- WSTI (1)

- WSFiZ (1)

- UG (1)

- WSB Gdańsk (1)

- UWB (2)

- WSP (2)

- UWM (2).

Kierunki studiów to:

- Informatyka - 13 os,
- weterynaria - 2,
- Pedagogika i pedagogika specjalna - 4,
- technologia odnawialnych źródeł energii/żywności i żywienia człowieka - 2,
- filologia rosyjska/angielska/polska - 10,
- mechatronika - 1,
- Bezpieczeństwo wewnętrzne - 3,
- Angielski stosowany z hiszpańskim - 1,
- Transport - 2,
- Budownictwo - 6,
- Inżynieria/materiałowa/środowiska/ekologiczna - 5,
- Psychologia - 1,
- Zarządzanie - 1,
- Obrona narodowa - 1,
- Księgowość i rachunkowość - 1,
- Lotnictwo - 1,
- Socjologia - 1,
- Gospodarka przestrzenna – 1,
- Lingwistyka stosowana - 1,
- Automatyka i robotyka - 1,
- Logistyka - 1,
- Grafika komputerowa – 1,
- Ekonomia - 3,
- Pielęgniarstwo - 1,
- Prawo w biznesie - 1,
- Teleinformatyka po angielsku - 1,
- Rolnictwo - 2,
- biznes chemiczny - 1.

Zespół Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej - dane na podstawie egzaminów maturalnych 2015r.

- 35,2% absolwentów zdało maturę
- uczelnie wyższe wybrało 40 osób
- szkoły policealne - 10 osób

Dane na podst. egzaminów maturalnych 2016 r. – w LO maturę zdało 54% uczniów, w technikum - 42%.

Dalsze losy maturzystów a lokalny rynek pracy

Z analiz danych osób bezrobotnych wynika, że poziom wykształcenia jest istotnym czynnikiem wpływającym na zatrudnienie, jak również kompetencje i umiejętności społeczne. Bezrobocie dotyczy w mniejszym stopniu osób o wysokich kwalifikacjach zawodowych.

Największe problemy z podjęciem pracy mają osoby o niskim poziomie wykształcenia, bez kwalifikacji pożądanых na rynku pracy. W Makowie dominujące branże to usługi i handel. obserwuje się rozwój form handlu, w sferze usług dominują branże tradycyjne. Na lokalnym rynku pracy brakuje specjalistów np. spawacz, mechanik, elektryk, mimo to w ZS im. ŻAK w tym roku nie było chętnych na zawód elektryka, nie utworzyła się również żadna klasa pierwsza w Liceum.

Nieliczne osoby po studiach znajdują pracę w szkołach, w sektorze publicznym, głównie prywatnym.

Z przeprowadzonych rozmów z młodzieżą wyjeżdżającą na studia na 40 osób zapytanych, czy zamierza wrócić po studiach do Makowa 15 osób odpowiedziało twierdząco, z czego 10 osób to osoby z poza Makowa, które stwierdziły, że mają do czego wracać (gospodarstwo), pozostałe osoby z Makowa mają możliwość pracy w rodzinnych firmach.

W Makowie zostaje również część młodzieży, która wybrała studia zaoczne, i ma w chwili obecnej prace na miejscu. Głównie są to staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, ewentualnie praca w rodzinnych firmach.

Działania związane z wyrównywaniem szans młodzieży (stypendia, zapomogi itp.) oraz skala tych przedsięwzięć

Stypendia:

Urząd Miejski: stypendia dla sportowców - coroczne - 1 osoba w 2016 r.

Stowarzyszenie Pomocy Liceum Marii Curie Skłodowskiej: stypendia za wyniki w nauce - 15 osób w 2016 r.

Starostwo Powiatowe: stypendia - udział w olimpiadach szczególne wyniki, sportowe - 2 osoby w 2016 r.

Stypendium Prezesa Rady Ministrów - 1 osoba w 2016 r.

MOPS - stypendia szkolne - kryterium dochodowe 514 zł netto.

Szkoły nie przyznają stypendiów, ani świadczeń socjalnych uczniom.

Lokalnie realizowane przedsięwzięcia cieszące się dotychczas największym zainteresowaniem młodzieży

- **Działania sportowe:** Bieg Żołnierzy Wyklętych, Bieg Memoriałowy, Bieg Mikołajkowy, Duathlon
- **Akcje Charytatywne:** WOŚP, Szlachetna Paczka, Koncertowo dla zdrowia Hani Muzyczne
- **Zaduszki Muzyczne** - koncert organizowany corocznie z przerwą;
- **Muzyczny Rynek** - spotkania muzykującej młodzieży - 3 edycje
- **Festiwal Hip-Hopowy**
- **Festiwal Rekonstrukcji Średniowiecznej** „Maków Przed Wiekami” - 4 edycje
- **Przeгляд Zespołów Muzycznych** - MAKMUZA - 2 przeglądy
- **Noc spadających gwiazd** - dwukrotnie realizowana inicjatywa
- **Balonowy Maków** - impreza plenerowa

Czy na obszarze działania funkcjonuje jakaś reprezentacja młodzieży (np. rada młodzieżowa)?

Nie ma Młodzieżowej Rady Miasta w Makowie Mazowieckim. Przez okres 2010 -2012 istniało MFM - Radio dla Makowa Mazowieckiego stworzone i prowadzone przez młodzież, skupiające w szeregach wolontariuszy zarówno młodych i starszych.

W każdej szkole działa Rada Samorządu Uczniowskiego. Istnieje także nieformalna grupa młodzieżowa z ZS nr 1, w mieście jest także lider subkultury Hip - Hop.

Czy działania skierowane do młodzieży były z nią konsultowane? W jaki sposób?

Działania takie jak Muzyczne Zaduszki, Muzyczny Rynek, Festiwal Hip-Hopowy, Balonowy Maków były inicjatywą oddolną liderów grup młodzieżowych.

W ramach realizacji projektu „Z inicjatywą zaprojektuj dom kultury” odbyły się spotkania z młodzieżą, na których osoba z zewnątrz podczas konsultowała młodzieżowe pomysły na inicjatywy, zbierała informacje na temat potrzeb młodzieży dotyczących kultury, edukacji, życia codziennego w Makowie Mazowieckim.

W ramach realizacji I Lokalnego Forum nagrywaliśmy sondę wśród młodzieży również dotyczącą kultury, edukacji, życia codziennego w Makowie Mazowieckim i ich potrzeb. Inne realizowane przedsięwzięcia wynikały z obserwacji młodzieży oraz rozmów z młodzieżą. Planujemy ponownie wyjść do młodzieży i nagrać sondę.

Sposoby planowania włączenia młodzieży w planowanie i realizowanie strategii lokalnej

Planujemy spotkania i rozmowy z młodzieżą, przeprowadzenie sondy, ankiety. Akcje happeningowe, które pozwolą w sposób naturalny i angażujący wypowiedzieć się młodzieży. Być może uda się kontynuować konkurs na inicjatywy lokalne w przyszłym roku z własnych środków.

Najważniejsze potrzeby młodzieży środowisku

Są to wyniki diagnozy opracowanej przez Fundację Obserwatorium na podstawie wywiadów, rozmów i ankiety, przeprowadzonych w ramach programu NCK Domy Kultury+ Inicjatywy lokalne 2016.

Można wyróżnić **kilka podstawowych obszarów**, które nie są zaspokojone w Makowie Mazowieckim poprzez ofertę spędzania wolnego czasu dla młodzieży. **Należy podzielić je na dwie części:** potrzebę oferty kulturalnej oraz potrzebę organizacji przestrzeni miasta i dodatkowych aktywności związanych z rozwojem mieszkańców.

Do pierwszej zaliczają się takie postulaty jak: Wystawy prac lokalnych artystów, koncerty lokalnych muzyków, Kółko literackie, Zajęcia kinematograficzne, Zajęcia fotograficzne, Zajęcia teatralne z aktorem/teatrolgiem, Stworzenie spektaklu z dorosłymi, Spotkania z artystami, Zajęcia plastyczne i muzyczne dla dorosłych, Turnieje gier, Tańce współczesne dla dorosłych.

Do drugiej części zalicza się: Organizacja przestrzeni estradowej na świeżym powietrzu w stałym miejscu nad zalewem lub rzeką do organizacji koncertów/występów, Basen, Festiwal sportowy, Festiwal kolorów, Dyskoteki disco polo, Kurs z saperem wojskowym, Pikniki rodzinne, Kurs bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, Kursy gotowania, kurs samoobrony, kurs pierwszej pomocy, Miejsce do spędzania wolnego czasu wspólnie na świeżym powietrzu, Kiermasze, Klub piłkarski dla dziewczyn, Stworzenie lokalu – w szczególności dla młodzieży dojeżdżającej z poza Makowa – do spędzania czasu po lekcjach (miejsce bezpieczne, ale w którym czuli by się niekontrolowani): piłkarzyki, ping-pong, muzyka etc.

Powyższe odpowiedzi jakie najczęściej padały pokrywają się z naszymi informacjami zbieranymi od młodzieży, nauczycieli, lokalnych działaczy, organizacji pozarządowych.